

Tihomir Majić, Danijela Štimac, Marina Polić Vižintin, ur.

Zdravstveno stanje stanovništva i zdravstvena djelatnost u gradu Zagrebu u 2008. godini

Služba za promicanje zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo i branitelje Grada Zagreba izradila je knjigu „Zdravstveno stanje stanovništva i zdravstvena djelatnost u Gradu Zagrebu u 2008. godini“. Urednici knjige su dr. sc. Danijela Štimac, dr. med., i mr. sc. Marina Polić-Vižintin, dr. med., a glavni i odgovorni urednik je ravnatelj Zavoda Tihomir Majić, dr. med.

Knjiga prikazuje najvažnije zdravstveno-statističke podatke obrađene i analizirane u Zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ te omogućuje uvid u pokazatelje zdravstvenog stanja stanovništva Zagreba, rad i iskorištenost zdravstvenih kapaciteta, organizacijsku strukturu zdravstvene zaštite te ekološke pokazatelje. U publikaciji su, uz analizu zahtjeva i potreba za zdravstvenom zaštitom, na temelju registriranog morbiditeta, mortaliteta, potrošnje lijekova i korištenja zdravstvene djelatnosti, navedeni i vodeći javnozdravstveni problemi građana Zagreba.

Knjiga se sastoji od 15 poglavlja čiji autori su stručni djelatnici Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“: Stanovništvo, Umrli, Zdravstveni indikatori, Porodi, Pokazatelji rada u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, Zaštita zdravlja školske djece i studenata, Zarazne bolesti, Izvanbolnička potrošnja lijekova u Gradu Zagrebu, Stacionarna zdravstvena zaštita, Bolnički pobol, Javnozdravstvena genomika, Mikrobiološki pokazatelji, Ekološki pokazatelji, Vodeći javnozdravstveni problemi i Preventivni programi.

Značaj prezentiranih rezultata zdravstveno-statističkih istraživanja je utvrđivanje zdravstvenog stanja stanovništva te predstavlja polazište kako za procjenu vodećih zdravstvenih prioriteta, tako za planiranje i provedbu javnozdravstvenih intervencija u zajednici.

ZJZ „Dr. Andrija Štampar“, Zagreb, lipanj 2009.
264 stranice, 250 tablica i grafikona
Format B5, meki uvez

Veliki broj kroničnih bolesti su bolesti nezdravog načina života. Zbog tog razloga, u cilju prevencije bolesti, a time i smanjenja troškova zdravstvene zaštite, nužno je cjelokupni zdravstveni sustav usmjeriti prvenstveno na unaprjeđenje i očuvanje zdravlja, što je i strategija SZO-a za 21. stoljeće.

Primarna prevencija mora biti provedena na svim razinama, počevši od obitelji, vrtića i škola do zavoda za javno zdravstvo, koji moraju biti pokretači i koordinatori preventivne djelatnosti. Kvalitetna prehrana i redovita psihička i fizička aktivnost moraju postati uobičajeni stil života naših građana, čime se daju prevenirati kardiovaskularne, endokrine, pa i mentalne bolesti, koje u najvećoj mjeri opterećuju zagrebačko zdravstvo. Zdravi stilovi života utječu na kvalitetu života koja ne podrazumijeva samo fizičko i psihičko zdravlje, već i stupanj samostalnosti, socijalne odnose, osobna uvjerenja i odnos prema bitnim značajkama okoline. Kvaliteta se života mjeri preko razli-

čitih ekonomskih, ali i neekonomskih pokazatelja, te se ne oslanja samo na indikatore materijalnog životnog standarda (pokazatelji dohodovne nejednakosti, realnog dohotka, stope siromaštva), već i na različite subjektivne čimbenike koji utječu na ljudski život (npr. društveni odnosi, sigurnost, mentalno zdravlje, kvaliteta prirodne sredine, kulturni resursi i sl.). Trajanje i kvaliteta života, osim o genetskim predispozicijama, ovisi i o zdravstvenom ponašanju, stavovima, načinu života i socijalnoj okolini te dovodi do niza pozitivnih zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih rezultata. Za provođenje mjera primarne prevencije potrebna je podrška zdravstvene i, još u većoj mjeri, adekvatne socijalne politike.

Bitan partner u provođenju mjera sekundarne zdravstvene zaštite su liječnici obiteljske medicine. Praćenjem i edukacijom pacijenta, pravovremenom dijagnostikom te adekvatnom terapijom u velikoj mjeri mogu se spriječiti komplikacije, hospitalizacije te neželjene posljedice neracionalnog korištenja lijekova. Donošenje nacionalnih stručnih smjernica za racionalno propisivanje lijekova jedan je od najvažnijih koraka na putu racionalizaciji kako potrošnje lijekova, tako i zdravstvene zaštite u cijelosti.

Zdravstveno-statistički pokazatelji prikazani u publikaciji temelj su za definiranje i provedbu budućih javnozdravstvenih programa, akcija i projekata s ciljem promicanja zdravlja i prevencije kao i ranog otkrivanja bolesti, posebice utvrđenih vodećih javnozdravstvenih problema.

Knjiga je objavljena u tiskanom obliku i CD formatu te je dostupna i na web portalu Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ www.stampar.hr.

Marija Škes, mag. rehab. educ.
Služba za promicanje zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“